

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ν. ΧΑΛΑΡΗΣ

ΤΑ ΚΑΤΟΧΙΚΑ
ΤΟΜΟΣ Α'

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "Σ. ΒΟΓΙΑΤΖΗ & ΣΙΑ" Ο.Ε.

Στην εφημερίδα “Ελευθέρα Σκέψις” που εκδόθηκε στη Σύρο στις 22 Ιουνίου 1945, αριθ. φύλλου 19, έτος 1ο, υπό τη διεύθυνση του Ιωάννη Σ. Μαραγκού, δημοσιεύθηκε η εξής αγγελία:

ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΥΡΙΟΥ

Η ΣΥΡΟΣ ΕΠΙ ΚΑΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΙΤΑΛΟΓΕΡΜΑΝΩΝ

ΟΙ ΙΤΑΛΟΙ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΜΑΣ - Η ΠΕΙΝΑ - Η ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ - ΑΙ ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΑΙ - ΟΙ ΜΑΥΡΑΓΟΡΙΤΑΙ - ΟΙ ΣΠΙΟΥΝΟΙ - ΟΙ ΠΡΟΔΟΤΕΣ - ΟΙ ΘΑΝΑΤΟΙ - ΟΙ ΔΙΩΓΜΟΙ - ΑΙ ΔΙΑΡΠΑΓΑΙ - ΟΙ ΠΑΤΡΙΩΤΑΙ - ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΣ - ΑΙ ΜΥΣΤΙΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ - ΟΙ ΑΝΤΑΡΤΑΙ - ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΚΑΙ ΑΙ ΗΡΩΙΔΕΣ - Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ - ΠΡΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΝ ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΣΤΟΥ ΠΑΤΡΙΔΟΣ - ΜΕ ΜΙΑ ΣΑΠΙΟΒΑΡΚΑ ΣΤΟ ΑΓΝΩΣΤΟΝ.

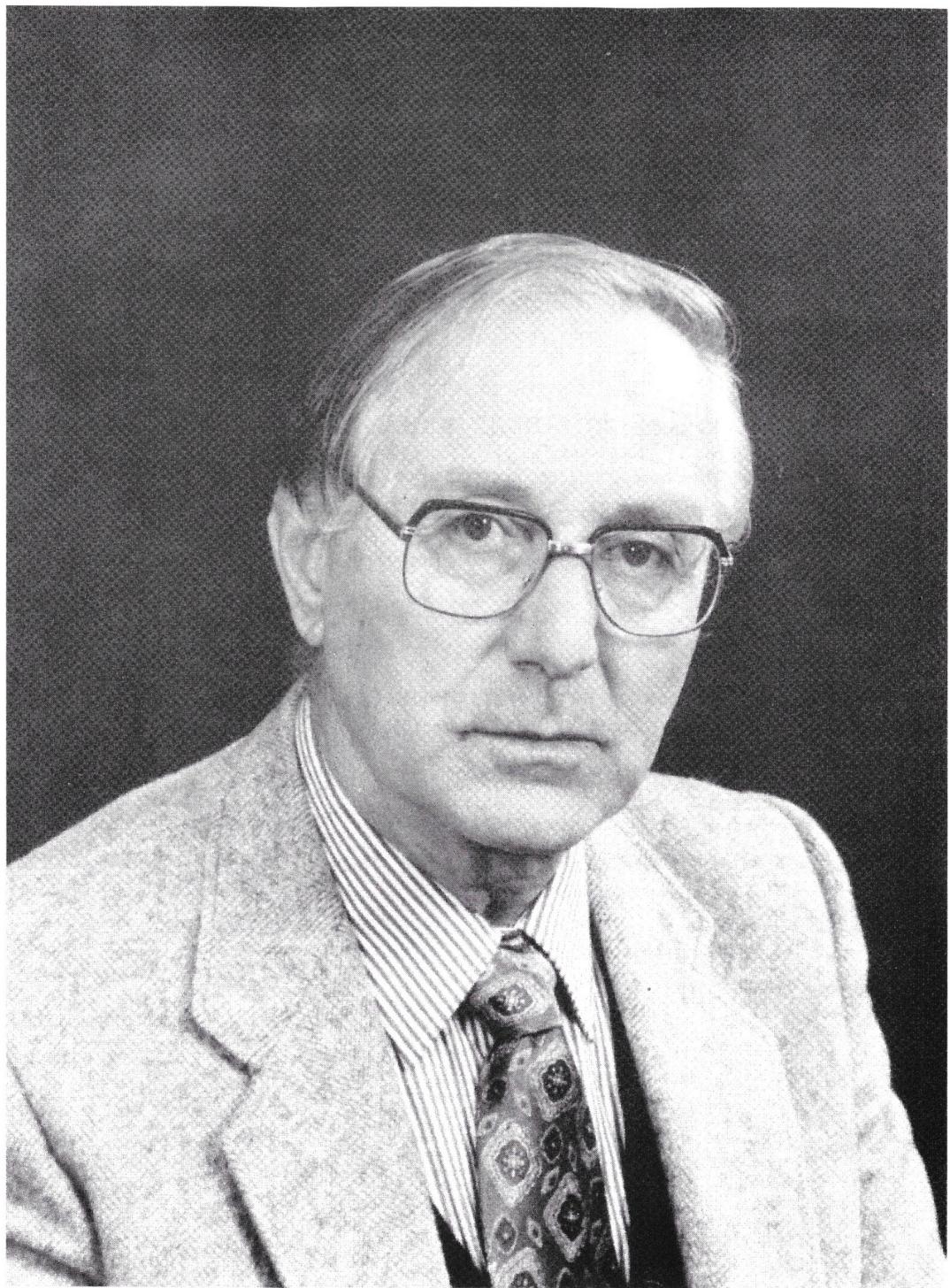
Είναι το βιβλίον που κυκλοφορεί λίαν προσεχώς εις ανάμνησιν των μαύρων ημερών.

Δια να διδάσκωνται οι μεταγενέστεροι τι αξίζει η Ελευθερία δια την οποίαν επολέμησεν η Πατρίς και εθαυμάσθη από τον κόσμον ολόκληρον, κερδίσασα την εκτίμησιν των μεγάλων Συμμάχων της.

Θα διανεμηθή μόνον εις τους προπληρώνοντας την συνδρομήν των.

Άγγελος Σύριος ήταν το ψευδώνυμο του ιεροδιακόνου **Ευάγγελου Μονογυιού**, που πέθανε πριν μπορέσει να εκπληρώσει την προσπάθειά του.

Ελπίζω ότι η δική μου προσπάθεια θα τον ικανοποιούσε με την έκδοση αυτού του βιβλίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ν. ΧΑΛΑΡΗΣ

ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ στην Ερμούπολη το 1936.

Φοίτησε στο Ελληνικό Ωδείο στην Αθήνα, απ' όπου απεφοίτησε το 1960 με Άριστα και Έπαινο στα θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα Βυζαντινής Μουσικής, χάρις στην έμφυτη έφεση και στον υπερβάλλοντα ζήλο, που είχε γι' αυτήν.

Από τα 11 χρόνια του ανέλαβε καθήκοντα δεξιού ιεροφάλτου, που ήταν πάντα το μεγάλο του πάθος. Μαθήτευσε στους μεγαλύτερους Δασκάλους της Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Σύρου (Καραγιάννη, Θεοδοσόπουλο, Μαυρομουστάκη, Δροσινό κ.ά.).

Δίδαξε στην Ν.Ε.Λ.Ε. και σε ειδικά σεμινάρια, Ιστορία της Μουσικής Υμνολογίας, Απαγγελία κ.λπ.

Η πλούσια βιβλιοθήκη του με τα σπάνια και ανεκτίμητης αξίας βιβλία είναι η πηγή, που του έδωσε ιδιαίτερες γνώσεις στη Θεολογία, Αρχιτεκτονική, Ζωγραφική και Γλυπτική. Ο συνδυασμός Γνώσεων και Ευαισθησίας ήταν απόρροια αυτής της ξεχωριστής μελέτης, η οποία τον βοήθησε να κατανοήσει και να εμπεδώσει το αξιώμα που είχαν διατυπώσει οι αρχαίοι Έλληνες για “την κάθετη αντιφωνία με το θείο” και “την οριζόντια με τους ανθρώπους”.

Ασχολήθηκε με το Θέατρο ερασιτεχνικά. Έπαιξε σε έργα κλασικού ρεπερτορίου και μελέτησε συστηματικά ορθοφωνία.

Η αγάπη του για τη Σύρο και τη γεννέτειρά του τον ώθησε να μελετήσει και ν' αποκτήσει ευρύτατες γνώσεις γύρω απ' την Ιστορία και ό,τι είχε σχέση με την αγαπημένη του Ερμούπολη.

Από το 1964 γράφει σ' Εφημερίδες και Περιοδικά σε Πανελλαδική κλίμακα.

Είναι τακτικό μέλος της “Ένωσης Συντακτών Ελληνικού Τύ-

που και Κυκλαδικού Τύπου". Μέλος επίσης της "Ένωσης Δημοσιογράφων και Συγγραφέων Τουρισμού της Ελλάδος" και εκπρόσωπός της στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

Μέλος της "Διεθνούς Ομοσπονδίας Δημοσιογράφων και Συγγραφέων Τουρισμού" (Fijet).

Το 1986 κυκλοφόρησε σε 2.500 φύλλα την Τοπική Εφημερίδα "Σφραγίδα" ως διευθυντής κι Εκδότης για έξι χρόνια και σταμάτησε το έτος 1991, χρόνο που η Εφημερίδα γινόταν ανάρπαστη.

Συνεργάστηκε με διάφορες Αθηναϊκές Εφημερίδες και με Τοπικές. Υπήρξε συνεργάτης στο Ραδιοφωνικό Σταθμό της Ε.Ρ.Τ.

Μέλος της Ένωσεως Λογοτεχνών. Πρόεδρος της Ένωσης Γονέων Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης, λόγω της ιδιαίτερης ευαισθησίας του για την Παιδεία.

Ιδρυτικό στέλεχος του Μουσικού Ομίλου Σύρου (ΜΟΣ) και πρώτος του Πρόεδρος.

Ιδρυτικό μέλος του Σωματείου Ιεροψαλτών Νομού Κυκλάδων, στο οποίο προήδρευε 8 χρόνια και διετέλεσε επίσης Γραμματεύς επί μία τετραετία.

Ιδρυτικό μέλος του Ερασιτεχνικού Θιάσου Απόλλων και πρωταγωνιστής στο πρώτο του έργο.

Επί 35 χρόνια ασχολείται με τα προβλήματα του νησιού του και των Κυκλάδων, κρίνοντας αυστηρά από Εφημερίδες και Ραδιοτηλεοπτικούς Σταθμούς "τα κακώς κείμενα".

Στις αρχές του 1997 δημιούργησε το δικό του ιδιόκτητο τηλεοπτικό Στούντιο με νέες προοπτικές για μία τηλεόραση που να διδάσκει και όχι ν' αποπροσανατολίζει, πιστεύοντας πώς "ένας λαός σωστά πληροφορημένος μπορεί να αντιμετωπίσει οποιανδήποτε δυσκολία που θα του προκύψει όπως συμβαίνει και στις μέρες μας στο δύσμοιρο Έθνος μας." Τις θέσεις του αυτές τις έχουν τονίσει βιβλία που τον αναφέρουν ιστορικά, μουσικολογικά, καλλιτεχνικά (όπως του λυκειάρχη Φίλιππα Οικονόμου από το Αίγιο στην "Ιστορία, Υμνολογία, της Βυζαντινής Μουσικής" κ.λπ.). Αξέχαστες έχουν μείνει στους τηλεθεατές -κατά καθολική διαπίστωση- οι εκπομπές του: "Εμείς, εσείς και η αλήθεια", "Ιστορία, λαογραφία, Πολιτισμός", όπως και οι αυστηροί σχολιασμοί στον πολιτικό το-

μέα. Σήμερα περιμένει τη δική του συχνότητα από το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο.

Πιστεύει ακράδαντα πως η Ερμούπολη είναι η πόλη που πρέπει να ξαναβρεί τη θέση της, τουλάχιστον στον Πολιτιστικό και Εμπορικό τομέα, αφού “για να δεις την Ερμούπολη θα πρέπει να βγάλεις διαβατήριο”, όπως είπε η γυναίκα του Σικελιανού.

Από 40ετίας και πλέον κάνει συλλογή φωτογραφιών, τις οποίες θα συμπεριλάβει στα υπό έκδοση βιβλία του.

Ένδη μια πρώτη συλλογή του κυκλοφόρησε στο βιβλίο με τίτλο: “Συριανές φιγούρες”, που έγινε ανάρπαστο.

Στο Δεύτερο βιβλίο “Σκυφτό Παραμύθι” η Ερμούπολη Μάνα, αφηγείται σαν βραδυνό παραμύθι στο παιδί της, τη δική της Ιστορία. Ένα κέντημα πνευματικό και πραγματικό διανθισμένο με σχετικές σπάνιες φωτογραφίες, από το 1821 μέχρι σήμερα.

Στο παρόν βιβλίο του “Τα Κατοχικά” περιγράφει όλους τους αγωνιστές, στην Ερμούπολη περί τους 8.000-9.000 κατοίκους που πέθαιναν από πείνα· επίσης τους “Μαυραγορίτες”, που ζεγελούσαν τους κατακτητές με τα διάφορα τερτίπια τους για να ζήσουν τον εαυτό τους και τους συμπατριώτες μας. Ιστορικά γεγονότα που πρώτη φορά δημοσιεύονται, όπως χάρτες που δείχνουν τις ζώνες που χώρισαν την Ελλάδα οι κατακτητές. Επίσης εξήντα ένας Συριανοί και από άλλα διαμερίσματα της Ελλάδος αφηγούνται τα γεγονότα της Κατοχής.

Στο Τέταρτο βιβλίο του με τίτλο: “Ταξιδεύοντας στις Κυκλαδες”, έχει περιγραφές νησιών με πρωτότυπο τρόπο, όπως διαλόγους με ό,τι έχει πια εγκαταλείψει ο άνθρωπος, τους μύλους, τ' αλώνια, τις στέρνες κ.λπ. με παράπονα, υποδείξεις, θεωρίες, περιφρόνηση, λύσεις και κωδικοποίηση θετικών και αρνητικών στοιχείων, όλα χρήσιμα για το σημερινό άνθρωπο.

Ετοιμάζει ακόμη τρεις πολύ σπουδαίες μελέτες του:

Η πρώτη με τίτλο, “Ο λιμήν της Σύρου” έχει σημείο αναφοράς το “πρώτο λιμάνι” της Ερμούπολης κατά τη διάρκεια της επανάστασης και μετά την απελευθέρωση από τον τουρκικό ζυγό και εντεύθεν, με ιστορικό υλικό πλούσια ντοκουμενταρισμένο και διανθισμένο με φωτογραφίες και σχεδιαγράμματα σπάνιας συλλεκτικής αξίας.

Η δεύτερη μελέτη “Λαοί - Ἀρχοντες και ἀρχοντες”, αναφέρεται στην περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας σε όλες τις κτίσεις της, περνά στην αποδοχή των Τούρκων φεουδαρχών, τις συμφωνίες και τα έκτακτα στρατοδικεία στις κομητείες της εποχής εκείνης και φτάνει στους μεγάλους Ἀρχοντες, τους εθνικούς μας ευεργέτες, μέχρι τις μέρες μας που δεσπόζουν οι “αρχοντίσκοι”.

Η τρίτη συγγραφή “Ο Μοναχισμός στις Κυκλαδες”, εξετάζει από τους πρώτους χριστιανικούς χρόνους το μοναχικό βίο, κάνει συγκρίσεις με τους μοναχούς του Αγίου Όρους και καταλήγει στις μέρες μας.

Στον ανεξάντλητο “Κατάλογο των σκέψεων” του συγγραφέως έχουν σειρά κι άλλα θέματα που μελλοντικά θα καταγραφούν.

Σ.Φ.Β.

*Απ' τα κόκκαλα βγαλμένη
των Ελλήνων τα iερά...*

Συνεχίζοντας τις εκδοτικές μας δραστηριότητες βρισκόμαστε διαρκώς πλάι στον ακαταπόνητο φίλο και συνεργάτη, Δημήτρη Χάλαρη, ο οποίος κυριολεκτικά συντετριμμένος απ' τα τελευταία απανωτά κτυπήματα του αδηφάγου χάρου σε προσφιλή του πρόσωπα, κατάφερε “απτόντος” να ολοκληρώσει με επιτυχία τους δύο τόμους από το δύσκολο έργο του “Τα Κατοχικά”. Λες και η μοίρα του επεφύλασσε άμεσα και έμμεσα να νιώσει τον ανθρώπινο πόνο για να τον αποδώσει καλύτερα και μέσα από αντίξοες συνθήκες του στενού περιβάλλοντός του - μηδενός εξαιρουμένον και τον “Εκδοτικού μας Οίκου”, που αντιμετώπισε αντίστοιχα προβλήματα- να περαιώσει τη συγγραφή του, που κάθε άλλο παρά εύκολη ήταν. Δεδομένου ότι οι ισορροπίες στο “Χθες και στο Σήμερα” είναι τόσο εναίσθητες και ευάλωτες μια και οι μνήμες είναι τόσο ζωντανές, οι άνθρωποι του τότε είναι πολλάκις υπαρκτά πρόσωπα στο σήμερα, είναι θαύμα το πώς κατάφερε να φθάσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα χωρίς να θίγει κανέναν σε προσωπικό επίπεδο σεβόμενος την “ηθελημένη ανωνυμία”.

Στον παρόντα πρώτο τόμο των “Κατοχικών” κάνει μια πλήρη ιστορική αναδομή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου με “ντοκουμενταρισμένα” στοιχεία και αναφορές σε επώνυμους ιστορικούς· προβαίνει σε οξύτατες κρίσεις, εμπεριστατωμένες αναλύσεις και πνευματώδη σχόλια με τη διαύγεια που τον χαρακτηρίζει. Παραθέτει χάρτες, αναλύει τη λειτουργία του Κρατικού μηχανισμού με ευθύβολα πολιτικά και οικονομικά σχόλια και προχωρά στις αστείρευτες πηγές του Ελληνικού λαού, στους ίδιους τους πρωταγωνιστές των γεγονότων, οι οποίοι αφηγούνται τα συμβάντα, όπως μόνο αυτοί γνωρίζουν, ζωντανά, αβίαστα και απροκάλυπτα.

Είναι μια ιστορία που την νιώθεις να κινείται μέσα σου, γύρω σου σαν τη λάβα ενός αστείρευτου κρατήρα, που απλώνεται και εξαπλώνεται καντή και ανεξίτηλα ματωβαμμένη.

Αισθάνεσαι ρίγη συγκίνησης και μένεις άφωνος μπροστά στο μεγαλείο της Ελληνικής Ψυχής, για τον αγώνα που έδωσε για τη Λευ-

τεριά της. Μιας Λευτεριάς, που έχει ριζώσει βαθιά μέσα της και έτσι δεν απορείς γιατί η Ελλάδα μας αντιστάθηκε έξι ολόκληρους μήνες στη μπότα του κατακτητή, όταν οι κολοσσοί της Ευρώπης -όπως η Γαλλία- γονάτιζαν στις πρώτες 40 ημέρες.

Στη σημερινή ταραγμένη εποχή μας, όπου δυστυχώς οι εμφύλιοι δεσμοίζουν (Αλβανία, Γιουγκοσλαβία, Ρωσία), οι γενοκτονίες Κούρδων και Αρμενίων κυριαρχούν και οι πόλεμοι εξακολουθούν σε τόσες άλλες γωνιές της γης, δημιουργώντας έντονα κοινωνικά προβλήματα, αντιλαμβανόμαστε τη βαρύτητα του έργου αυτού και το ρόλο που πρέπει να παίξει στη μελλοντική ζωή μας.

Είθε οι κόποι αυτοί να ενοδωθούν σε κάθε ανθρώπινη ύπαρξη για να διδαχθεί η ανθρωπότητα απ' τα παθήματά της!...

H Εκδότης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κριτική για τα Κατοχικά	16
Πρόλογος	21
Εισαγωγή	23
Παναγιώτης Κανελλόπουλος	49
Gunther Altenburg	54
Παπαδάκης Βαγγέλης	57
Τι έδωσε (σε αριθμούς) και τι επήρει η Ελλάδα στο	
Β' Παγκόσμιο Πόλεμο	60
Από την Κατοχή στον Εμφύλιο.....	69
"Αι θυσίαι της Ελλάδος στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο"	81
Χαρτονομίσματα της Κατοχής	100
Περὶ "Λογοκρισίας ο λόγος"	117
Τα Γερμανικά στρατεύματα στη Σύρο	120
Χρήστος Μ. Λουϊζίδης	121
Η Σύρος είχε την πρωτιά στο σκίσιμο της Γερμανικής	
σημαίας πριν από το Σάντα και το Γλέζο.	135
Ζαράνης Παναγιώτης	138
"Η Κάζα Ντι Ντάντε"	145
Giovanni Duca	147
Ονοματεπώνυμα Πολεμιστών Μέσης Ανατολής 1941-194	151
Το χάος της Νέας Τάξης 1941-1943	153
Οι Μπόμπες	154
Τύραννοι και Τύραννοι...	157
Οι απώλειές μας σε ζωές από 28.10.1940	
έως την απελευθέρωση	160
Ισιδώρειον Ορφανοτροφείον Αρρένων	184

Καθολική Επισκοπή Σύρου	
Αντώνιος Γρηγορίου Βουτσίνος	192
Εθνικός Οργανισμός Χριστιανικής Αλληλεγγύης	241
Δωσίλογοι, ώρα 0	250
Δικαστικά	251
Περτέσης Ανδρέας	260
Μιχάλης Ν. Χάλαρης	263
Παρασκευάς Γ. Δούκας	269
Κωνσταντίνος Ραϊσης	273
Κωνσταντίνος Καραγεώργης	291
Ρούσος Ιωάννης ή Φράγκος	304
Η λειτουργία της κρατικής μηχανής	
στα μαύρα χρόνια της Κατοχής	321
Τι έγραψε ο Τύπος	378
Επίλογος	385
Βιβλιογραφία	387
Κριτικές για το βιβλίο: "Συριανές Φιγούρες"	389

*Δέοστε κυρές τις μπόλιες σας
κι οι νιες κόφτε το θρήνο.
Τι κι αν ο ήλιος έδυσε;
ΠΑΛΙ ΘΕ Ν' ANATEΙΛΕΙ.
T. KYP.*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Tο χρέος μου είναι μεγάλο προς τους Συμπατριώτες μου, που μου αφηγήθηκαν τα γεγονότα της Κατοχής στη Σύρο χωρίς δισταγμούς και γι' αυτό, ευχαριστώ:

- Τον Καθολικό Επίσκοπο κ.κ. Φραγκίσκο Παπαμανώλη, που μου έδωσε, ό,τι πολύτιμο είχε η Επισκοπή φυλάξει την περίοδο εκείνη.
- Όσους μου έδωσαν φωτογραφίες γιατί χωρίς αυτές το βιβλίο θα ήταν φτωχό.
- Την κυρία Σουλτάνα Πολάτου, βιβλιοθηκάριο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Ερμουπόλεως για τη σημαντική βοήθειά της.
- Την κυρία Α. Ψιλοπούλου, καθηγήτρια και υπεύθυνη του Ιστορικού Αρχείου Κυκλαδών.
- Τον κ. Κωνσταντίνο Καραγεώργη, που αφιέρωσε πολλές μέρες για να με ενημερώσει πληρέστερα.
- Τον κ. Κ. Π. Σιγάλα, φωτογράφο, που με βοήθησε στο φωτογραφικό υλικό.
- Τους υπαλλήλους του Λιμενικού ταμείου και τους Προέδρους κ.κ. Απέργη και Σκαρπέλη, για την προθυμία τους να με βοηθήσουν με φωτογραφικό υλικό.
- Το Λυκειάρχη κ. Χ. Λουϊζίδη και όλα τ' αδέλφια του, για τη βοήθεια που μου πρόσφεραν με αφηγήσεις και γραπτά κείμενα.
- Την κ. Κοκκίνου για τις σπάνιες φωτογραφίες.
- Τους εφημέριους των Ιερών Ναών για τα στοιχεία (όσα διεσώθησαν), που μου έδωσαν πρόθυμα.
- Διπλές ευχαριστίες, στο συμπατριώτη μας κ. Τάκη Κυριτσόπουλο, που η προσφορά του και σ' αυτό το βιβλίο με σκίτσα και κείμενα, είναι σημαντική.
- Τον κ. Γιώργο Σαγάνη, το συλλέκτη με το σπάνιο υλικό, που με βοήθησε αρκετά.

- Όλα τ' άτομα που ανέχθηκαν τις ερωτήσεις μου. Όσους μου αφηγήθηκαν γεγονότα με την παράκληση να μην αναφέρω ονόματα τώρα, γιατί ζουν συγγενείς τους. Την επιθυμία τους τη σεβάστηκα.

“*Συζήτηση στην Ελλάδα είναι ένας αριθμός μονολόγων, που δεν συναντώνται*”, λέει ο Σεφέρης. Θέλω να πιστεύω πως αυτή τη φορά διαβάζοντας αυτό το βιβλίο θα συναντηθούν οι μονόλογοι των αφηγητών, στο μυαλό και στην ψυχή του αναγνώστη.

Ευχαριστώ όλους όσους θα διαβάσουν αυτό το βιβλίο· ελπίζω να με συγχωρήσουν για τα τυχόν λάθη ή ανακρίβειες που ενδεχομένως διέφυγαν της προσοχής μου και περιμένω την κριτική και τη διόρθωσή τους, προκειμένου να βελτιωθεί η επόμενη έκδοση και ο Γ' τόμος της συγγραφής μου.

Προσπάθησα να καταγράψω τις αφηγήσεις και τα γεγονότα, όπως μου τα είπαν οι ίδιοι, οι άνθρωποι που τα ’ζησαν. Είναι λοιπόν τα στοιχεία υποκειμενικά, εφ' όσον ο καθένας εξιστορεί όσα βλέπει μες στη μνήμη του. Γίνονται όμως αντικειμενικά και καταγράφουν ζωντανή ιστορία, όταν το ένα γεγονός επιβεβαιώνει το άλλο ή όταν σ' όλες σχεδόν τις αφηγήσεις, βλέπουμε να συμβαίνουν παρόμοια γεγονότα.

*Στης ζωής μου τα μιοά,
ο αέρας δε φυσά.
Μα αν φυσήξει ο Γαρμπής,
δεν θα είμαι πια κιοτής.
Αν φυσήξει κι ο Βοριάς,
δεν θα είμαι πια ραγιάς.*

T. Kυρ.

ΚΡΙΤΙΚΗ

Οι μνήμες είναι, και οι μαρτυρίες εκείνων που βίωσαν μια συγκεκριμένη περίοδο, που προσφέρουνε, τα μόνα αξιόπιστα στοιχεία και τον αυθεντικό ιστορικό ιστό της περιόδου αυτής. Αντίθετα, οι ψευδεπίγραφες καταγραφές των διαφόρων επαγγελματιών, λακέδων του ιστορικού μάρκετινγκ, αδικούνε κατάφωρα τον αντικειμενικό διαφωτισμό και το λαϊκό πατροπαράδοτο αίσθημα.

Οι "επαΐοντες", εντός εισαγωγικών, αυτοί οι απόλεμοι και φιλοτομαριστές συνάμα, με αυθαίρετες επινοήσεις και δικολαβίστικες εξισώσεις, όχι μονάχα δημιουργούνε παραμορφωτικούς αντικατοπτρισμούς στα γεγονότα, αλλά σμιλεύουνε τελικά μια ιστορία ασπόνδυλη, που επικίνδυνα λυγίζει κάτω απ' το βάρος των τόμων της.

Σε αντιδιαστολή πάλι, με τους σύγχρονούς μας αλαζόνες, που σε κάθε τους σύγκρουση, ατομικής ή συλλογικής κλίμακας, εξέρχονται οι ίδιοι, κατά τα λεγόμενά τους, νικητές και τροπαιούχοι -δίκην Αγίου Γεωργίου του Τροπαιοφόρου που εξολόθρευσε το αποφάλιο τέρας-, οι ήρωες αυτού του βιβλίου αποδέχονται τις ήττες, και τις ανατροπές τους, με κατασταλαγμένη στωικότητα, μέσα από μια μακρυγιαννική τραγική αφήγηση.

Είναι οι πραείς αγωνιστές που έχουνε να αντιπαλεύσουνε με τον κατακτητή, με το δωσίλογο, το χαφιέ, τον μπράβο της εποχής, το μαυραγορίτη, τον ανάλγητο χωρικό, που θεωρώντας φέουδο του την κατεχόμενη γη, ζεύει στο μαγκανοπήγαδο τον πεινασμένο άνθρωπο για παραδειγματισμό, με την κακοδικία και την ανέχεια.

Συνθλίβονται και ανάμεσα σε σπονδυλωτούς μικρούς θανάτους συνεχίζουνε τον αγώνα και τη δολιοφθορά. Και είναι μια εποχή που δεν επιδέχεται επιείκια. Τα μαρτύρια και τα εκτελεστικά αποσπάσματα βρίσκονται σε ημερήσια διάταξη.

Ο Δημήτρης Χάλαρης, μέσα από οξείες οπτικές γωνίες, επιχειρεί μια ανθρωποκεντρική ρεαλιστική προσέγγιση στο θέμα και ιχνογραφεί επακριβώς την ψυχική σύσταση των ηρώων του.

Αναπλάθει τις έννοιες, εφευρίσκει τις ορθές συναρμογές του μύθου και μας τον καταθέτει σε νέες προσλαμβάνουσες. Με υπομονή μερμηγκιού, καταφεύγει σε νοσοκομεία, σε οίκους ευγηρίας, σε λαϊκές συνοικίες και με τους επιζώντες διατρέχει το χρόνο κα δημιουργεί το εκμαγείο του. Δεν τυμβωρυχεί όμως. Αναζητά τα κτερίσματα, που εντός τους υποφέρουν το επίγειο φως των ανθρώπων. Και από το σημείο τούτο, αρχίζει να εκτυλίσσει το μίτο του

Το βιβλίο αυτό, αποτελεί ένα πνευματικό μνημόσυνο για όσους έφυγαν και ένα ακριβό καταπίστευμα για τις καινούριες γενιές που ακολουθούνε.

Τάκης Κυριτσόπουλος

Mάης '96, Σύρα

Το βιβλίο του συγγραφέα Δημήτρη Ν. Χάλαρη με τίτλο: “Τα Κατοχικά” αποτελεί νομίζω ζωντανή ιστορία μιας εποχής μέσα από τις μαρτυρίες και τις μνήμες όσων τις βίωσαν.

Ο συγγραφέας καταγράφει τα γεγονότα με τη γλαφυρή πένα του ρεαλιστικά και αναπλάθει τις διηγήσεις με την επιμονή και την υπομονή ενός συλλέκτη πολύτιμου υλικού αναζητώντας την αλήθεια μέσα από ένα πολύ δύσκολο “παζλ”.

Θεωρώ ότι η έκδοση αυτή προσθέτει ένα χρυσό λιθαράκι στην Ελληνική Ιστορία γι' αυτό και αξίζουν συγχαρητήρια στο συγγραφέα για το καινούργιο πόνημά του.

Δημήτρης Η. Λούκας
Πολιτειολόγος
*Πρόεδρος της Ένωσης Δημοσιογράφων
και Συγγραφέων Τουρισμού Ελλάδος*